

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Vers. 51.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

modo in cibo, & in potibus, & in variis baptismatibus, & iustitia carnis usque ad tempus correctionis impositum. Christus autem assistens Pontifex futurorum bonorum, per amplius & perfectius tabernaculum non manu factum, id est, non huius creaturæ: neque per sanguinem hircorum aut vitulorum, sed per proprium sanguinem introiit semel in sancta, æternam redemptionem eruenta.

§. 2. Alioqui triplex velum erat in tabernaculo Molisco. Hoc de quo agimus, quod ex quatuor columnis pendebat, quarum capitella erant aurea, bales argenteæ. Aliud quod sancta claudebatur, pendebatque ex quinque columnis, quorum capitella aurea, bales æreæ fuerunt.

Tertium erat velum portæ atrii, Exod. 27. 38. quod ex quatuor columnis, quarum capitella argentea, bales cantanæ. Paulus huius mentionem non facit, sed duorum meminit, quæ ad ipsius tabernaculi ingressum pertinebant. Nam prior illa cortina ad atrium subdinale admittebat.

VERSVS 52. 53.

Et monumenta aperta sunt: & multa corpora sanctorum qui dormierant surrexerunt. Et exeuntes de monumentis post resurrectionem eius venerunt in sanctam civitatem, & apparuerunt multis.

QVÆSTIO I.

Quomodo, cur, & quando aperta monumenta?

§. 1. Eodem terræmotu omnia illa aperta sunt. Solet enim terræmotus, novos fontes, noua flumina aperire, non modo aperire monumenta.

Surrexerunt multi, vt futuri resurrectionis certam fidem desaltueretur. Iustinus quæstio. 85. pag. 344. Si eam vitam consummatam hominum resurgentium resurrectionem, cum anima rursum in domicilium resurgentium corporum recipiunt: certum est, qui vel surrexerunt, vel dormientes resurrectioni sunt, eos perfectos & resurrexisse (& resurrecturos esse.) Fieri etenim nequit, vt resurrectio defunctorum fiat, anima corpus suum non habente. Itaque cum corpora dicat, vel hominem certum, vel corpora ex mortuis resurrexisse: utroque modo nos consummatam oportet intelligere resurrectionem, quæ, anima corpori reddita, fiat. Et sic cum Scriptura inquit: Qui excitauit Dominum nostrum Iesum Christum ex mortuis, viuificabit animas & corpora nostra: neque imperfectam illa designat resurrectionem, neque imperitiam suspensionem, sed absolutam resurrectionis fidem & perfectionem: ita & cum dicit: Excitata sunt multa eorum, qui obdormierant sanctorum corpora: perfectam denotat resurrectionem. Prestita autem est sanctorum istorum resurrectio, vt demonstratio esset, mortificationem esse mortis omnium nostrum Christi mortem, quam pro salute & vita mortuorum omnium pertulit. Is certe quidem viuificam potentiam suam, & animam pios defunctorum apud inferos omnibus liberantem. Quam ob causam resuscitatus illi denuo mortem non apponit, sed in immortalitate manent, sicut Enoch & Elias: cum quibus in Paradiso sunt, resuscitationem Iesu Christi, & resurrectionem sempiternam primo quoque tempore, per mutationem futuram, qua (sicut ait Apostolus) omnes immutabuntur, expirantes. Nullus dum enim ad immortalem & incorruptibilem vitam facta est resurrectio, praterquam Iesu Christi.

Adami Conzen in Euang. Tom. I.

Christi. Quocirca & primogenitus mortuorum, & primitiæ dormientium est renunciatum.

Animas igitur liberandas ostendunt, illæ, quæ iam corporibus iunctæ fuerunt.

§. 2. Resurrectio illa post Christi resurrectionem contigit. Continuo quidem monumenta sunt aperta, sed ante resurrectionem Christi, non sunt egressa corpora sanctorum. In propria forma apparuisse dicit Iustin. quæst. 60. Iterum corpora deposita videntur, nec in vitam immortalem resurrexerunt, ex Hebr. 11. 40. Coniungit terræmotui resurrectionem Euangelista per anticipationem, vt habet August. Epist. 99.

QVÆSTIO II.

Quo descenderit anima Christi?

§. 1. Hoc indicat articulus fidei. Descendit ad inferos. Hoc enim tempore eo venit redemptor, non passurus dolores inferni. Proprie enim relicto corpore mox eo aduenit, & vestes veteres ruit. Vnde concil. Later. 5. firmiter. Tolet. omnes veteres. Beza tamen & Christum descendisse negat, & articulum cauillatur. [Sed fabulam de animæ Christi descensu ad inferos hinc quod; otiam puro: fabulam, inquam, vt quidem hic articulus Symboli explicari consuevit, quem alioqui licet in Symbolis quibusque; vetustissimis non adscriptum, tamen rectè expositum, abuit vt expungendum censeam.]

Respondet Articulus illum semper vsurpatum in Ecclesia. Cyrillus, Chrysostomus, Augustinus serm. 181. & 137. de tempore. Eusebius lib. 1. à Thadæo positum ait. Alii etiam omnes eius meminerunt, etiam quibusdam Ecclesiis non fuerit interdum.

Sic Lutheri, Brentii, & Calviniani quidam Catechismi retinent. & Centur. 1. lib. 2. c. 4.

Verum quid de illo descensu veteres senserint perpendamus.

Vetus est scriptor Irenæus; ille l. 1. c. 29. cum Marcionis hæresin recenset, ait, à Christo descendente Abraham, & Patriarchas non liberatos.

Marcion sane antiquus hæreticus ostendit, quid tunc Ecclesia senserit, itaque immerito Erasmus à D. Thoma adiectionem suspicatur. Calvinus magis ingenue, magnos habere auctores affirmat.

Et certe magnum habet auctorem, Spiritum sanctum in Symbolo, & in Scripturis. Act. 2. 24. Ephes. 4. 9. Coloss. 2. 13. Sed nunc discipulos Spiritus sancti audiamus. Ignatius ad Trallianos. Manducauit enim verè, & bibit, & crucifixus est, & mortuus sub Pontio Pilato, sed & secundum placitum voluntatis sue verè crucifixus est, & verè mortuus, videntibus celestibus, & terrestribus, & inferis. Celestibus quidem tanquam incorporalibus creaturis, terrestribus verò vt Iudeis & Romanis, & ceteris hominibus, qui tunc eodem tempore præsid erant, quando crucifixus est Dominus. Infernis autem, vt multitudinem eorum, qui cum Domino resurrexerunt. Multa, inquit, sanctorum corpora dormientium resurrexerunt de monumentis patefactis. Descendit autem in infernum solus, ascendit verò cum multitudine, & dirupit maceriam, quæ erat à seculo, & mediam parietem eius dissoluit.

Tertullianus de anima cap. 55. Nobis inferi, non nudæ canositas, nec subdualis aliqua mundi sentina creduntur: sed in fossa terra, & in alto vastitas, & in ipsis visceribus eius abstrusa profunditas. Siquidem Christum in corde terra triduum mortui legimus expunctum, id est, in recessu intimo, & interno, & in ipsa terra operis, & intra ipsam canato, & inferioribus adhuc abyssis superstructo. Quod si Christus Deus, quia & homo, mortuus secundum Scripturas, & sepultus secundum easdem, hic quodq; legi factum sit, forma humane mortis apud inferos sanctus, nec antè ascendit in sublimiora colorum, quam descendit in inferiora terrarum, vt illic Patriarchas & Prophetas compotes sui faceret habes & regionem inferum subterraneanam.

Ccc

credere;